

Schoolplan
Zeister Vrije School
2023-2024

Inhoudsopgave

1	VOORWOORD	4
2	SCHOOLBESCHRIJVING	4
2.1	SCHOOLGEGEVENS	4
2.2	KENMERKEN VAN HET PERSONEEL	5
2.3	KENMERKEN VAN DE LEERLINGEN, OUDERS EN OMGEVING	6
3	DOEL, VISIE EN IDENTITEIT	7
3.1	DOELSTELLING	7
3.2	ANTROPOSOFIE EN ONZE VISIE OP ONDERWIJS	7
3.3	UITGANGSPUNTEN BIJ ONS ONDERWIJS	8
3.4	IDENTITEIT EN KERNWAARDEN	8
4	ONS ONDERWIJS	9
4.1	PEDAGOGISCHE UITGANGSPUNTEN	9
	DE KLEUTERKLAS	10
	PERIODEONDERWIJS EN VAKLESSEN	11
	ONTWIKKELINGSSTOF KLASSEN 1 TOT EN MET 6	11
	DAG- EN JAARRITME	11
	LESTIJDEN	12
4.2	SCHOOLKLIMAAT	12
	ACCEPTATIE EN PLEZIER	12
	SOCIALE VEILIGHEID EN – VAARDIGHEDEN	12
	VERZORGDE OMGEVING	13
4.3	VAKKEN, LEERLIJNEN, METHODES EN TOETSINSTRUMENTEN	13
	KERNVAKKEN: TAAL	14
	KERNVAKKEN: REKENEN	15
	KERNVAKKEN: KUNSTZINNIGE VORMING	15
	KERNVAKKEN: WERELDORIËNTATIE/ BURGERSCHAP	16
	KERNVAKKEN: BEWEGINGSONDERWIJS	16
	KERNVAKKEN: VREEMDE TALEN	16
	SCHEMATISCH VAKKENOVERZICHT	17
4.4	ZORG VOOR LEERLINGEN	21
	BEGELEIDING EN PASSEND ONDERWIJS	21
	SAMENWERKINGSVERBAND ZUID-OOST UTRECHT	21
5	ONDERWIJSONTWIKKELING EN KWALITEIT	22
5.1	ONDERWIJSONTWIKKELING EN EIGENAARSCHAPPEN	22
5.2	KWALITEITSKAARTEN	22
5.3	KWALITEITSCYCLUS	22
5.4	LEERLINGDOSSIER	23

6	<u>PERSONEELSBELEID</u>	24
6.1	WERKKLIMAAT	24
	PROFESSIONELE CULTUUR.....	24
	PEDAGOGISCH-DIDACTISCH HANDELEN	24
6.2	SCHOLING EN PROFESSIONALISERING	25
	PROFESSIONALISERING EN BEVOEGDHEID	25
	INWERKEN EN INTRODUCTIE VAN NIEUWE LEERKRACHTEN	25
6.3	PERSONEELSBELEID	25
	VERNIEUWING INTEGRAAL PERSONEELSBELEID	25
	POP, FUNCTIONERINGS- EN BEOORDELINGSCYCLUS.....	25
	SAMENSTELLING PERSONEEL	25
	ARBOBELEID	26
7	<u>COMMUNICATIE EN VERANTWOORDING</u>	27
7.1	OUDERCOMMUNICATIE	27
7.2	EXTERNE CONTACTEN	27
7.3	PUBLIEKE VERANTWOORDING	27
7.4	FINANCIËLE VERANTWOORDING	27
8	<u>ONTWIKKELTHEMA'S 2023 – 2024</u>	29
8.1	INLEIDING	29
8.2	ONTWIKKELTHEMA I: EFFECTIEVE INVULLING OEFENUREN REKENEN VERDER ONTWIKKELEN	29
8.3	ONTWIKKELTHEMA II: NIEUWE TECHNISCH-LEESMETHODE AANSCHAFFEN EN IN GEBRUIK NEMEN	29
8.4	ONTWIKKELTHEMA III: AANDACHT VOOR BURGERSCHAP (INCL. INCLUSIE EN DIVERSITEIT) VERDER ONTWIKKELEN	30
8.5	ONTWIKKELTHEMA IV: CYCLISCH MONITOREN VAN- EN STUREN OP SOCIAAL EMOTIONELE VEILIGHEID VERDER ONTWIKKELEN	30
8.6	ONTWIKKELTHEMA V: HANDELINGSGERICHT-/ CYCLISCH WERKEN VERDER INVOEREN	31
8.7	ONTWIKKELTHEMA VI: NIEUW LEERLINGVOLGSYSTEEM (BOOM) INVOEREN	31
8.8	ONTWIKKELTHEMA VII: ONDERWIJSONTWIKKELING AAN DE HAND VAN WERKEN MET EIGENAARSCHAPPEN VERDER INVOEREN	31
8.9	ONTWIKKELTHEMA VII: TOEKOMSTBESTENDIGE ORGANISATIEVORM ONTWIKKELEN EN INVOEREN	32
8.10	ONTWIKKELTHEMA VIII: NIEUWE HUISVESTING (BERGWEG) ONTWIKKELEN EN AANBESTEDEN	32

1 Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan 2023-2024 van de Zeister Vrije School. Dit schoolplan is een geactualiseerde versie van het schoolplan 2019-2023. De schoolleiding heeft het bijgewerkt naar de huidige situatie en daarin de input van de domeineigenaren en –coördinatoren verwerkt.

Dit geactualiseerde schoolplan vormt in feite een ‘tussentijds’ schoolplan. De reden hiervoor is dat we in een gevorderd stadium zitten om per januari 2024 te fuseren met de Stichting Vrijescholen Midden Nederland. Als onderdeel van deze fusie stelt de nieuw te vormen stichting een strategisch kader op. Aan de hand van dit strategisch kader ontwikkelen we medio 2024 een nieuw vierjarig schoolplan.

2 Schoolbeschrijving

De Zeister Vrije School is een stichting. Onder deze stichting vallen drie basisscholen voor vier- tot twaalfjarigen. Een school is gevestigd aan de Socrateslaan; een andere aan de Burgemeester van Tuyllaan en een derde aan de Bergweg. De school aan de Bergweg is officieel een dependance van de school aan de Burgemeester van Tuyllaan. In het Nederlandse bestel heet de school een Algemeen Bijzondere School. Algemeen betekent in dit verband dat de school openstaat voor alle leerlingen ongeacht hun culturele- of levensbeschouwelijke achtergrond en Bijzonder dat de school niet bestuurd wordt door een overheid (rijk of gemeente).

Zowel op inhoudelijk als organisatorisch en administratief gebied, werken de scholen zeer nauw samen. Zo combineren we de voordelen van een iets grotere organisatie aan de vertrouwdheid en geborgenheid van een zelfstandige, voor de leerlingen overzichtelijke, school.

Via de Medezeggenschapsraad (MR) kunnen ouders en personeel invloed uitoefenen op de beleidsvorming van de school. Dit is wettelijk geregeld d.m.v. een informatie-, advies- en instemmingsrecht. De MR zet zich daarn

aast in voor het bevorderen van openheid en communicatie tussen bestuur, locatieleiding, docenten, leerlingen en ouders.

2.1 Schoolgegevens

Gegevens van de stichting	
Naam stichting:	Stichting Zeister Vrije School
Bestuur	Harry Gubbels
Adres:	Socrateslaan 22
Postcode + plaats:	3707 GL Zeist
Telefoonnummer.:	030 6920777

Gegevens van de scholen	
Naam school:	Zeister Vrije School
Brinnummer:	05WV
Directie:	A. van Putten
Adres:	Socrateslaan 22 3707 GL Zeist
Telefoonnummer:	030 6920777
Emailadres:	directiesl@zeistervrijeschool.nl

Website:	www.zeistervrijeschool.nl
Naam school:	Zeister Vrije School
Brinnummer:	21OM
Di:	B. Lugtigheid (van Tuyllaan) en B. Roelvink (Bergweg)
Adres hoofdlocatie:	Burgemeester van Tuyllaan 35 3707 CV Zeist
Adres dependance:	Joubertlaan 1 3701 JK Zeist
Telefoonnummer:	030 6924053
Emailadres:	directievt@zeistervrijeschool.nl directieb@zeistervrijeschool.nl
Website:	www.zeistervrijeschool.nl

2.2 Kenmerken van het personeel

Schoolleiding

Per schoollocatie is een directeur (schoolleider) verantwoordelijk voor de voortgang en uitvoering van het schoolbeleid. De schoolleiding is ook het aanspreekpunt voor de ouders, voor vragen of problemen die aan het beleid van de school raken of aandacht van het gehele lerarencollege vragen.

Samenstelling van het team

In schooljaar 2023-24 bestaat het team uit een bestuurder, drie directeuren (schoolleiders), drie intern begeleiders (een per locatie), twee remedial teachers (over de drie scholen) en 42 klassenleerkrachten. Zij werken fulltime of in deeltijd. Daarnaast zijn er 10 vakleerkrachten en een aantal vervangers werkzaam in de stichting. Er zijn onderwijsassistenten in dienst; deze geven 4 uur per klas ondersteuning in het kader van de werkdrukverlaging. De schoolleiding wordt ondersteund door een HR-adviseur, een officemanager (tevens leerlingadministratie), een administratief medewerker financiën, een bestuurssecretaris en op elke locatie een conciërge.

Extern wordt de stichting ondersteund door een controller, administratiekantoor OBT, een functionaris gegevensbescherming en een vertrouwenspersoon voor ouders en medewerkers.

Gedurende het jaar biedt de stichting stageplaatsen aan studenten van verschillende opleidingen.

Opbouw

Van de 85 medewerkers zijn er 70 vrouw en 15 man. De leeftijdsopbouw wordt gegeven in onderstaand schema.

Ouder dan 60 jaar	22
Tussen 50 en 60 jaar	11
Tussen 40 en 50 jaar	25
Tussen 30 en 40 jaar	19
Tussen 20 en 30 jaar	6
Jonger dan 20 jaar	2

Onze stichting heeft een grote groep ervaren leerkrachten; zij zorgen (mede) voor de begeleiding van de wat jongere leerkrachten.

2.3 Kenmerken van de leerlingen, ouders en omgeving

Samen hebben de drie scholen ruim 650 leerlingen. Daarvan zijn er gemiddeld 225 kleuters, die verdeeld zijn over negen kleuterklassen (groepen 1 en 2). De overige leerlingen zijn verdeeld over de klassen 1 tot en met 6 (groepen 3 tot en met 8).

De scholen worden bezocht door kinderen uit heel Zeist en omliggende gemeenten. De locaties aan de Van Tuyllaan en Bergweg hebben iets meer buurtschool karakter, de Socrateslaan is beter te bereiken is voor kinderen die van verder komen.

Kinderen uit alle lagen van de bevolking en van alle achtergronden zijn welkom bij ons op onze school. Wij stellen geen vragen m.b.t. culturele achtergrond en houden geen registraties bij over het opleidingsniveau, beroep van hun ouders en we werken niet met leerlinggewichten.

3 Doel, visie en identiteit

3.1 Doelstelling

Het doel van de Stichting Zeister Vrije School luidt: het oprichten en in stand houden van scholen waarin gewerkt wordt vanuit een visie op de ontplooiing van de mens, die is geworteld in de antroposofie zoals ontwikkeld door Rudolf Steiner. Daarbij wil zij een samenwerkingsvorm van alle betrokkenen tot stand brengen, die stoelt op de maatschappijvernieuwende impulsen, die in samenhang met de vrijeschoolpedagogie ontstaan.

Dit betekent dat onderwijs wordt gegeven door leraren die de overtuiging hebben dat het onderwijs primair gericht moet zijn op het tot ontwikkeling brengen van de vermogens die de kinderen meebrengen. Zoals Rudolf Steiner het voor de eerste generatie Vrije School leraren verwoordde: "Men dient niet te vragen: wat moet de mens weten en kunnen voor de bestaande sociale orde, maar: wat is in de mens in aanleg aanwezig en wat kan in hem ontwikkeld worden? Dan zal altijd datgene in die orde leven, wat de tot haar toetredende volledige mensen ervan maken; daarentegen zal niet van de opgroeiende generatie gemaakt worden wat de bestaande sociale organisatie ervan wil maken."

3.2 Antroposofie en onze visie op onderwijs

De Zeister Vrije School is een school die zich laat inspireren door de antroposofie. Wij geven op kunstzinnige wijze vorm aan ons onderwijs, inspelend op de vragen die deze tijd ons stelt. Zo leggen wij de basis waarmee kinderen zich kunnen ontwikkelen tot evenwichtige en autonome mensen. Mensen die zeggen:

- Ik ontwikkel mijzelf in verbinding met de wereld
- Ik ken mijn waarden
- Ik denk aan anderen
- Ik weet wat ik kan
- Ik mag zijn wie ik ben

Op deze manier kunnen kinderen opgroeien tot mensen die zelf betekenis en richting geven aan hun leven en die hun plek kunnen vinden in de maatschappij. Mensen die vanuit hun eigen kwaliteiten een bijdrage willen leveren aan de wereld. Mensen die met elkaar de wereld van morgen vorm gaan geven. Ons onderwijs is erop gericht kinderen hun eigen levensbestemming vorm te geven en tevens een positieve bijdrage te kunnen leveren aan culturele en maatschappelijke ontwikkelingen in de samenleving.

Wij gaan ervan uit dat een kind niet als onbeschreven blad op de aarde komt, maar al veel speciale talenten en motieven bij zich draagt. Deze talenten en motieven kunnen zich in de kinderjaren ontwikkelen en realiseren. Daarom willen wij het kind een zo veelzijdig mogelijke leeromgeving bieden, zodat het de kans krijgt zijn talenten optimaal te ontplooiën. Op de vrijeschool spreekt de ontwikkelingsstof hoofd, hart en handen aan. Naast het begrijpen van de stof met het hoofd, is het belangrijk dat een kind zich er gevoelsmatig mee kan verbinden en dat hij er iets mee kan doen. Elk kind heeft de aanleg om origineel, creatief en probleemoplossend te denken. Het is aan de leerkracht dat vermogen te behoeden en te verzorgen.

3.3 Uitgangspunten bij ons onderwijs

Vanuit de antroposofische visie hanteren we deze uitgangspunten bij het vormgeven van ons onderwijs:

- Onderwijs gericht op hoofd, hart en handen (denken, voelen, willen)
- Volgt en ondersteunt de ontwikkelingsfasen van het kind
- De ontwikkeling van de groep ondersteunt de individuele ontwikkeling
- Samen met ouders afstemmen over wat kinderen nodig hebben
- Elk kind voelt zich gezien in zijn kwaliteiten en uitdagingen

3.4 Identiteit en kernwaarden

Het vrijeschool onderwijs is vormgegeven vanuit de antroposofische levensbeschouwing.

Ondersteunend aan onze levensbeschouwelijke identiteit hanteren wij 3 kernwaarden, te weten:

- Verantwoordelijkheid
- Vertrouwen
- Ontwikkeling

Verantwoordelijkheid is vooral iets dat we doen. We nemen de verantwoordelijkheid voor ons handelen, om binnen onze eigen vrijheid te bepalen of dat wat je wilt óók wenselijk is voor de ander en de wereld. Verantwoordelijkheid nemen is iets wat moed, wilskracht en discipline vraagt.

Vertrouwen is een waarde die sterk doorklinkt in het voelen en de relaties die we aangaan. Durven wij bijvoorbeeld een kind te vertrouwen in de weg die hij in wil slaan en in ons onderwijs hierbij aan te sluiten.

Ontwikkeling als waarde noemen, betekent dat we steeds willen zoeken waar de ruimte zit voor de leerling én onszelf om te ontwikkelen. De ontwikkeling wortelt sterk in het antroposofische mensbeeld, waarbij het leven voor ons allemaal een individuele ontwikkelingsweg is. Door te werken aan onze eigen ontwikkeling, zoals het opdoen van nieuwe kennis en experimenteren met nieuwe vaardigheden, willen we ook een voorbeeld zijn voor onze leerlingen.

Deze waarden dragen bij aan morele oordeelsvorming, bijvoorbeeld wanneer wij moeten beoordelen of een moderne theorie die op ons afkomt past bij onze school. Deze waarden kunnen voor iedere medewerker de bron zijn van waaruit hij of zij de organisatie en de wereld daaromheen bekijkt: vanuit vertrouwen en de wens tot ontwikkeling kijken we naar bijvoorbeeld de reguliere wetenschap, vanuit verantwoordelijkheid.

*Verstandelijk begrip vormt slechts
één middel om de dingen
te begrijpen.*

*Met het gevoel, met het hart
kan men evenzeer begrijpen.*

Rudolf Steiner

4 Ons onderwijs

4.1 Pedagogische uitgangspunten

Het curriculum is op vrijescholen geen lijvig document dat als handleiding of stappenplan doorgewerkt wordt of dat voor alle vrijescholen hetzelfde is. Het is een aantal richtlijnen waarbinnen de leraar in autonomie en vanuit zijn inzicht in de opgroeiende mens het onderwijs vormgeeft. Veel van de richtlijnen hebben ondertussen hun effect bewezen en vind je op veel vrijescholen terug (<https://www.vrijescholen.nl/3-curriculum>). Deze richtlijnen zijn beschreven en met (volg- en aanbodsdoelen) verwerkt in leerlijnen per klas, van BVS schooladvies.

Ons onderwijsaanbod beoogt het kind te ondersteunen in de ontwikkeling van de vermogens en mogelijkheden, die horen bij de leeftijdsfase waarin het verkeert. We willen het kind, in elke fase van de ontwikkeling, leer- en ontwikkelingsstof bieden waar het op dat moment het meest mee uit de voeten kan. De specifieke mogelijkheden van de leeftijdsfase waarin het kind verkeert, worden hierdoor zo volledig mogelijk aangesproken en kunnen zich ontplooien. Door aan te sluiten op de leeftijdsgebonden ontvankelijkheid van het kind, wordt zijn vermogen om leerstof zelfstandig te verinnerlijken en te verwerken maximaal gebruikt. Een basiskenmerk van de vrijeschool is dat de leerkrachten flexibel omgaan met het leerplan, inspeland op de behoeften van de klas en afzonderlijke kinderen. De leerstof wordt in een vrijeschool gezien als middel om de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren.

Door aan te sluiten op de leeftijdsgebonden ontwikkeling van het kind wordt het vermogen om leerstof zelfstandig te verinnerlijken en te verwerken maximaal gebruikt.

In de ontwikkeling van het kind tot volwassene worden globaal drie fasen van ongeveer zeven jaar onderscheiden, elk met zijn eigen karakteristieken en bestemming.

0-7 jaar: In de eerste 7 jaar gaat het om de opbouw van het lichaam. De grondhouding van de opvoeder/leerkracht in deze periode is: “de wereld is goed”. Het kind leert vooral door voorbeeld en nabootsing. De ontwikkeling van de wil staat centraal (handen).

Het kind leert lopen, spreken, denken. Het leert het lichaam beheersen en ontwikkelt de grove en fijnere motoriek. Ook inwendige organen worden in deze periode verder gevormd. Tegen de tijd dat het proces van lichamelijke opbouw (in aanleg) afgerond, is het kind klaar voor de eerste klas. De overgangsfase naar de volgende 7 jaars fase wordt zorgvuldig bekeken. Hier staat de vraag centraal of het kind leerrijp is.

7-14 jaar: In de tweede zevenjaarsperiode (klas 1-6 in de Vrije School) gaat het om de emotionele ontwikkeling. De grondhouding van de opvoeder/leerkracht in deze periode is: “de wereld is mooi”. Het kind leert door navolging. De ontwikkeling van het voelen staat hierbij centraal, dit gaat via verwondering en beleving (het hart). De leerkrachten streven ernaar de leerstof beleefbaar te maken voor de leerlingen. Wanneer het kind voor iets “warm kan lopen”, ergens enthousiast voor kan worden, wordt het in denken, beleven en handelen gestimuleerd. Als de leerlingen zich kunnen inleven in de leerstof, wordt hun voorstellingsvermogen, fantasie, creativiteit en doorzettingsvermogen aangesproken. Tevens kunnen kinderen de aangeboden stof dan beter onthouden.

14-21 jaar: Pas in de derde fase komt de ontwikkeling van het analytische, abstracte denken meer op de voorgrond. De houding hierbij is “de wereld is waar”, waarbij het gaat om de ontwikkeling van het denken (hoofd). De leerlingen kunnen in deze fase de wereld vanuit het denken leren begrijpen. Al het voorgaande en reeds aangelegde kan dan vanuit het denken worden begrepen.

Omdat op de vrijeschool ontwikkelingspsychologische overwegingen bepalend zijn voor het moment waarop bepaalde leerstof wordt aangeboden, is het tempo op een aantal terreinen anders dan in het reguliere onderwijs. Zo worden vreemde talen al vroeg in het basisonderwijs aangeboden en komen andere onderwerpen wat later dan gangbaar is aan de orde, bijvoorbeeld het aanleren van letters of het omgaan met breuken.

De kleuterklas

In de vrijescholen bestaat een duidelijke scheiding tussen kleuterafdeling en onderbouw (klas 1 tot en met 6). De vrijeschool heeft nog een echte kleuterschool. De gedachte hierachter is dat het belangrijk is dat kinderen in de leeftijdsfase tot 7 jaar het voelen optimaal ontwikkelen door spel en het inzetten van de fantasie. Abstracte lesstof wordt nog niet actief aangeboden. Een kleuter leert heel veel ontdekkend en ervarend.

Ritme en regelmaat zijn van groot belang in de kleuterklas; het jaarritme wordt beleefd door het vieren van de jaarfeesten, het weekritme door steeds terugkerende activiteiten die per dag verschillen en het dagritme door de vaste dagindeling die het kind zekerheid biedt.

In de kleuterklassen staan een veilige sfeer, ritme en ruimte voor spel en nabootsing centraal. Er is een rijke leef en leeromgeving gecreëerd. Het kind in de kleuterleeftijd leeft met overgave in de hem omringende wereld. Het ervaart nog weinig scheiding tussen zichzelf en de buitenwereld. Zich bewust van het feit dat de kinderen vooral door nabootsing leren, probeert de kleuterleerkracht een goed voorbeeld te zijn. Activiteiten die tot nabootsing uitnodigen en de fantasie stimuleren, zoals brood bakken en ambachtsspelen, nemen een belangrijke plaats in op het programma. Door deze activiteiten kunnen de kinderen spelenderwijs vertrouwd raken met hun lichaam en de hen omringende wereld.

Hun taalontwikkeling wordt ondersteund vanuit de beweging, met gebaren die de tekst van de rijmpjes en liedjes illustreren. De kinderen genieten meestal enorm van de veelvuldige herhaling van deze spelletjes evenals van de steeds terugkerende liedjes en verhalen.

Wanneer de kinderen wat ouder worden gaat hun spel veranderen. Ze worden daarin geconcentreerder en gaan zich veelal doelen stellen, zoals bijvoorbeeld iets bouwen dat de volgende dag nog afgemaakt moet worden.

Als duidelijk wordt dat het kind de kleuterleeftijd begint te ontgroeien, krijgt het in de klas andere taken. Het mag bijvoorbeeld helpen bij het klaarzetten van materiaal, een weef- of borduurwerk beginnen, of iets maken van hout. Voordat de kinderen naar de eerste klas gaan worden de kleuters gevolgd in verschillende aspecten van hun ontwikkeling, zoals de fysieke ontwikkeling, de grove en fijne motoriek, links/rechts oriëntatie. Daarnaast wordt er gekeken naar de sociaal-emotionele ontwikkeling, in bijvoorbeeld het tekenen en het spel, en de taal- en reken-woorwaarden.

Er wordt zorgvuldig gekeken of de kleuters zich op al deze terreinen voldoende hebben ontwikkeld om de stap naar de eerste klas te maken.

Periodeonderwijs en vaklessen

De schooldag van klas 1-6 begint met het periodeonderwijs waarin gedurende een aantal weken (3 tot 4) een bepaald vak centraal staat. Elke ochtend wordt dit in de eerste twee uren onderwezen. Het gaat dan vooral om vakken zoals rekenen, taal, heemkunde, aardrijkskunde, geschiedenis, plantkunde, dierkunde, natuurkunde. Alle hoofdvakken die bij het betreffende leerjaar horen komen op deze manier aan bod.

Leerlingen krijgen dus in afwisselende periodes tijd om zich in een vak te verdiepen. Na een periode kan deze kennis bezinken en “eigen worden”, terwijl aan andere vakken wordt gewerkt in de daaropvolgende perioden. Als na een langere periode van rust een vak weer wordt opgepakt, en de bezonken kennis weer is opgefrist, blijkt datgene wat aan het einde van de voorgaande periode heel moeilijk leek, soms opeens veel gemakkelijker dan gedacht.

Na de kleine pauze die volgt op het periodeonderwijs, is er iedere dag een lees-halfuur en oefeningen voor rekenen en taal. Ook zijn er vaklessen in vreemde talen, muziek, tekenen, schilderen, handvaardigheid en de bewegingsvakken. Deze vakken spreken meer het gevoel en de wil tot handelen in de kinderen aan. Door de specifiek kunstzinnige vakken als (vorm)tekenen, schilderen en muziek ontwikkelen de kinderen hun gevoel voor schoonheid. Door de handvaardigheids- en bewegingsvakken oefent een kind zijn wilskracht en zijn sociale en lichamelijke vermogens.

Ontwikkelingsstof klassen 1 tot en met 6

Na het afsluiten van de kleuterperiode is de leerling “leerrijp” en is hij toe aan een andere vorm van leren. De eerste klasser wil leren, weten, kunnen en kennen. Hij is echter niet op zoek naar abstract-logische verklaringen of theorieën, zoals een volwassene, maar naar levende beelden waarmee hij zich kan verbinden. De wereld en de leerstof moeten beleefbaar zijn, iets wat eigenlijk de hele onderbouw door blijft gelden. De eerste klasser wil doen en beleven. Door veel bewegen en veel nabootsen wordt de leerstof spelenderwijs lerend opgenomen. In de hogere klassen ontwikkelt het leren steeds meer van navolging naar leerkrachtonafhankelijk.

De leerstof in de onderbouw sluit aan bij de leeftijdsfase waarin de kinderen zich in dat leerjaar bevinden. Ieder leerjaar heeft zo zijn eigen thema's die door alle vakken heen werken en de ontwikkeling van de kinderen ondersteunen.

Voor uitgebreidere inhoudelijke informatie over het vrijeschool leerplan verwijzen wij naar onze website en de publicatie ‘Leerlijnen klas 1 t/m 6’ uitgegeven door BVS (begeleidingsdienst voor vrije scholen).

Dag- en jaarritme

Het brede aanbod en de kunstzinnige vakken dragen bij aan een ‘ademende’ opbouw van de dag, dat wil zeggen dat het programma van een dag voldoende inspanning en ontspanning heeft, maar ook voldoende ruimte biedt voor het tot zich nemen van stof, verwerken en expressie geven aan wat er in een leerling speelt naar aanleiding van de lesstof.

Zoals beschreven heeft iedere dag een vast ritme waarin begonnen wordt met het periode-onderwijs, gevolgd door het leeshalfuur, oefeningen en de vaklessen.

Niet alleen de dag heeft een ritme, ook het (schooljaar) heeft een vast ritme. De vrijeschool hecht belang aan de wijsheid van de natuur en volgt het ritme van de natuur met het vieren van vele jaarfeesten. De jaarfeesten geven het schooljaar een goed te volgen en voorspelbaar karakter. Zij maken de leerlingen bewust van de veranderende natuur, stimuleren verbondenheid met die natuur en geven elke periode in het jaar een lichtpunt.

Lestijden

Ten behoeve van het individuele leerklimaat van het kind zijn bewuste keuzes gemaakt in de lestijden. Er wordt een rooster gehanteerd waarbij de schooldagen langer worden naarmate kinderen in hogere klassen zitten. Dit omdat oudere kinderen langer en beter in staat zijn om hun concentratie te bewaren en omdat we in de hogere klassen meer tijd nodig hebben voor de uitgebreide lesstof. Jongere kinderen hebben een kortere aandachtspanne en meer tijd nodig om te spelen en ontspannen naast school, de lagere klassen hebben daarom kortere schooldagen. Dit komt een gezonde ontwikkeling ten goede.

Lesuren

We streven naar een evenwicht tussen cognitieve, kunstzinnige en praktische vakken. De onderwijstijd bestaat uit reguliere lesuren waarin vakken zoals taal, rekenen, aardrijkskunde, geschiedenis en Engels worden onderwezen.

Een deel van de onderwijstijd wordt besteed aan kunstzinnige activiteiten, een belangrijk kenmerk van de vrijeschool. Deze kunstzinnige activiteiten omvatten vakken zoals muziek, beeldende kunst, handvaardigheid, toneel en euritmie. Deze vakken worden gezien als essentieel voor de ontwikkeling van creativiteit, expressie en sociale vaardigheden bij leerlingen.

We maken ook ruimte voor praktische vaardigheden en ambachten. Leerlingen kunnen betrokken zijn bij activiteiten zoals houtbewerking, tuinieren en handwerken. Deze ambachtelijke vakken bieden leerlingen de mogelijkheid om praktische vaardigheden te ontwikkelen, een gevoel van voldoening te ervaren, doorzettingsvermogen te oefenen en verbinding te maken met de natuurlijke wereld.

Buitenschoolse activiteiten

Naast de reguliere lesuren kunnen vrijescholen ook buitenschoolse activiteiten organiseren die de onderwijstijd aanvullen. Dit kan onder meer excursies, boswandelingen en culturele uitstapjes omvatten. Deze activiteiten bieden leerlingen de kans om buiten de klas te leren, ervaringen op te doen en een breder begrip van de wereld te ontwikkelen.

Het specifieke aantal onderwijsuren en de verdeling van de onderwijstijd variëren per leerjaar en zijn terug te vinden in het periode- en vaklesrooster per klas.

4.2 Schoolklimaat

Acceptatie en plezier

We vinden het belangrijk dat de school een veilige en verzorgde omgeving is voor leerlingen en medewerkers. Een omgeving waar iedereen zich geaccepteerd voelt en met plezier (samen) werkt. Pesten en discriminatie worden niet getolereerd, niet tussen leerlingen en niet tussen medewerkers. We gaan uit van positief en gewenst gedrag en we hechten er waarde aan dat alle medewerkers onze kernwaarden (verantwoordelijkheid, vertrouwen, ontwikkeling) uitdragen en voorleven. Voor een prettig sociaal klimaat werken we met de regenboogtraining voor leerlingen en leerkrachten.

Sociale veiligheid en – vaardigheden

We monitoren de veiligheid in de school door in alle klassen twee keer per jaar een klassenscan te maken. Vanaf klas 4 vullen de leerlingen hiervoor zelf een vragenlijst in, we doen dit via het platform 'Vensters'. Twee keer per jaar is de veiligheid in de klas gespreksonderwerp tussen klassenleerkracht en de intern begeleider. Indien daar reden toe is worden er handelingsplannen opgesteld.

Daarnaast werken we met een anti-pestprotocol.

De Zeister Vrije School is gecertificeerd als Regenboogschool. Dit houdt in dat we als school continu werken aan de sociaal emotionele vaardigheden van kinderen aan de hand van de

Regenboogmethodiek van de Begeleidingsdienst Vrije Scholen (BVS).

Voor digitale sociale veiligheid en -vaardigheid werken we in de oudere klassen samen met bureau HALT of met bureau Jeugd en Media, zij verzorgen in de klas lessen over het omgaan met sociale media.

Om een veilig en vertrouwd schoolklimaat te behouden hebben wij voor ouders en medewerkers een extern vertrouwenspersoon aangesteld en voor leerlingen is er op iedere locatie minimaal één contactpersoon (voorheen vertrouwenspersoon) aangesteld. Leerlingen en ouders kunnen bij de vertrouwenspersoon c.q. contactpersoon terecht met allerlei zaken waarvoor ze niet naar de leerkracht of een van de andere medewerkers willen.

Iedere school heeft een domeineigenaar op het gebied van Sociale Veiligheid en Sociaal Emotionele Ontwikkeling. Deze persoon is tevens de anti-pest coördinator op school.

Verzorgde omgeving

We vinden het belangrijk dat de school goed opgeruimd en verzorgd ingericht is. Dat de omgeving tot in de puntjes verzorgd en mooi is. Dit betekent dat we goede faciliteiten moeten creëren waardoor materialen goed opgeruimd kunnen worden. We gebruiken veel natuurlijke, kwalitatief hoogstaande materialen. Dit draagt bij aan onze intentie de kinderen bij te brengen om respectvol om te gaan met deze spullen en de omgeving. Daarnaast willen we dat de school goed schoon te houden is en een moderne uitstraling heeft die wel warm en omhullend aanvoelt.

De speelpleinen zijn een belangrijk element in de omgeving en ontwikkeling van de leerlingen. We willen dat de pleinen fysiek veilig zijn, uitdagen tot spelen en creativiteit en bijdragen aan het beleven van de natuur. Voor het beleven van de natuur heeft ook iedere klas een jaartafel waarop elementen en materialen behorend bij het seizoen een plek krijgen. Dit geeft een gevoel voor ritme van de seizoenen gedurende het jaar. Tenslotte wordt ook bewust nagedacht over kleurgebruik. Iedere klas is ingericht met kleuren die passen bij de ontwikkeling van het kind en bijdragen aan een prettige stemming en het welzijn van de klas.

4.3 Vakken, leerlijnen, methodes en toetsinstrumenten

Op de vrijeschool wordt de leerstof wordt door de leerkracht zelf vormgegeven. Wanneer de leerkracht zelf de leerstof omwerkt tot lessen, kan deze de stof laten aansluiten bij een specifieke klas en bij wat die klas op een bepaald moment nodig heeft. De leerkracht die zich in een vak verdiept vanuit de vraag hoe de leerstof te brengen, opdat het een concrete groep leerlingen zal aanspreken, kan er zelf weer warm voor lopen. De standaardmethoden of lespakketten die wel worden gebruikt binnen de school zijn vooral ten behoeve van het automatiseren. Uiteraard wordt bij het vormgeven van de lessen, net als bij andere basisscholen, gewerkt aan de door de overheid geformuleerde kerndoelen voor het basisonderwijs.

De leidraad bij het vormgeven van de lessen is 'Leerlijn klas 1 t/m 6' (BVS). Deze publicatie omvat aanbod- en volgdoelen voor ieder leerjaar en vormt een doorlopende leerlijn vanaf de kleuterklas.

De verwerking van de leerstof vindt plaats in speciaal hiervoor ontworpen schriften, die door de leerling zelf van illustraties worden voorzien en waaruit geleerd wordt.

Voor het automatiseren wordt oefenmateriaal gebruikt van verschillende passende lesmethoden. Toetsing vindt, vanaf klas 1, plaats door afname van de halfjaarlijkse BOOM-toetsen en periodetoetsen.

Op de vrijeschool stellen we de ontwikkeling van zintuigen, creativiteit en motoriek voorop, daarom wordt er niet tot nauwelijks gebruik gemaakt van digitale middelen, tenzij ten behoeve van lessen digitale geletterdheid.

Verderop in deze paragraaf is een tabel opgenomen met een overzicht van vakken, toetsinstrumenten en methodes die wij gebruiken.

Kernvakken: Taal

De dagelijkse vertelstof die wij hanteren draagt bij aan de algemene taalontwikkeling van kinderen. Ieder leerjaar heeft zijn eigen vertelstof: In de eerste klas zijn dit sprookjes; in de tweede klas dierenfabels en heiligenlegenden; in klas 3 zijn dat verhalen uit het Oude Testament; in klas 4 verhalen uit de Noorse mythologie; in klas 5 oude culturen (met name de Griekse) en in klas 6 de Romeinse geschiedenis, Middeleeuwen en kruistochten. Deze verhalen sluiten aan bij de ontwikkeling die de kinderen in dat leerjaar doormaken.

Taal als vak wordt vormgegeven in de eerdergenoemde periodes (hoofdonderwijs). Dit hoofdonderwijs wordt vormgegeven door de leerkrachten zelf. Het automatiseren van de stof vindt plaats tijdens de dagelijkse oefeningen, aan de hand van passende methodes¹, waarbij ruimte is voor differentiatie naar de verschillende denkniveaus van leerlingen. Verder krijgen leerlingen uit klas 1 tot en met 6 dagelijks dictee en hebben zij een dagelijks leeshalfuur.

In klas 1 worden in de taalperiodes de drukletters aangeleerd. Bij het schrijven ontstaan de letters vanuit beelden die aan de sprookjes zijn ontleend. Zo kan bijvoorbeeld de letter K als “Koningsletter” ontstaan die, in eerste instantie, groots opgezet wordt getekend en geschilderd. De ontwikkeling van de motorische vaardigheden, die nodig zijn om te kunnen schrijven, wordt gestimuleerd door vormtekenen.

Het lezen volgt op het schrijven. De kinderen lezen de letterbeelden van het bord en uit hun eigen schrift. Later komen daar teksten bij van liedjes of gedichtjes en boekjes.

De taalontwikkeling en taalverrijking vindt plaats middels het gesproken woord, bijvoorbeeld door het opvoeren van kleine toneelstukjes en het ritmisch spreken. Het aanvankelijk lezen wordt nu op twee scholen aangeleerd met de Leeslijn. Op één school wordt een pilot gestart met Estafette en Veilig leren lezen (januari 2024), omdat methode Leeslijn ophoudt te bestaan.

In klas 2 gaan kinderen verder met schrijven, spellen en lezen en het lopend schrijven wordt geoefend. Er worden schrijfoefeningen gedaan aan de hand van de vertelstof. Door het reciteren van gedichten en toneelspel wordt het spreken geoefend.

Het oefenen met spelling en lezen gaat door in klas 3, aangevuld met de schrijfvaardigheid, het begrijpend lezen, grammatica en het taalkundig ontleden. In klas 4 komen daar de werkwoordsvormen bij. In klas 5 komen daar de bedrijvende- en lijdende vorm bij, het redekundig ontleden en worden opposities als directe en indirecte rede behandeld. Tenslotte vindt in de taallessen in klas 6 herhaling en verdieping plaats van alle eerder aangeleerde stof en wordt geoefend in de retorica, waarin het er niet om gaat wie er gelijk heeft, maar om wie er gelijk krijgt.

Voor leerlingen met een taalachterstand is NT2 begeleiding beschikbaar. Voor leerlingen die in de klas minder goed meekomen is begeleiding door de remedial teaching beschikbaar.

Voor het registreren van de ontwikkeling op de doorlopende leerlijn ‘Taal’ gebruiken we de Parnassys leerlijnen van de Begeleidingsdienst voor Vrije Scholen.

¹ Ten tijde van schrijven zijn dit: Zo leren kinderen lezen schrijven (ZLKLS), STAAL en de Leeslijn.

Kernvakken: Rekenen

Rekenen wordt behandeld in de eerder benoemde periodes van hoofdonderwijs. Dit onderwijs wordt vormgegeven door de leerkrachten zelf. Het automatiseren vindt plaats tijdens de dagelijkse oefeningen, aan de hand van passende methodes², waarbij ruimte is voor differentiatie naar de verschillende denkniveaus van leerlingen.

In de rekenperiodes wordt in klas 1 de wereld van de getallen verkend vanuit de kwaliteit die het getal vertegenwoordigt. De leerkracht en de kinderen gaan samen op zoek naar plaatsen in de zichtbare wereld om hen heen, waarin het getal als ordeningsprincipe verborgen is (het ontdekken van vijf aan handen en voeten; van zes in de bijenraat, zeven dagen in de week).

Rekenen is een ritmische activiteit, het wordt geleerd door het doen. Vanuit het tellen worden ritmisch lopend, klappend of stampend de eerste tafels van vermenigvuldiging geoefend.

In klas 1 wordt gerekend met getallen tot 20 en worden de vier hoofdbewerkingen geïntroduceerd. In klas 2 wordt gerekend met getallen tot 100 en wordt geoefend met de tafels van vermenigvuldiging, waarbij in klas 3 nog verder gewerkt wordt aan de tafels en aan het rekenen onder de 1000.

Langzaam wordt het rekenen minder bewegend. In klas 4 worden de breuken behandeld en leren leerlingen ook meten en wegen. Bij het meten wordt eerst gewerkt met de menselijke maat (duim, el en voet). Vervolgens wordt het metrieke stelsel behandeld. In klas 5 wordt hierop doorgewerkt, aangevuld met decimalen en procenten en in klas 6 bewijst meetkunde zich een strenge leermeester. Volgens vaststaande regels (die buiten discussie staan) maken de leerlingen figuren, die ofwel goed en netjes, ofwel verkeerd zijn, zonder tussenweg en zonder de mogelijkheid van compromissen. Voor leerlingen die in de klas minder goed meekomen is begeleiding door de remedial teacher beschikbaar.

Voor het registreren van de ontwikkeling op de doorlopende leerlijn 'Rekenen' gebruiken we de Parnassys leerlijnen van de Begeleidingsdienst voor Vrije Scholen.

Kernvakken: Kunstzinnige vorming

Kunstzinnige vorming neemt binnen het vrijeschool onderwijs een centrale plek in, vanuit verschillende invalshoeken.

Ten eerste geven de kunstvakken, die een vast bestanddeel van het lesrooster vormen, een voor de hand liggende betekenis aan het begrip kunstzinnig onderwijs. Kunstvakken bieden de leerlingen de mogelijkheid andere kwaliteiten te ontwikkelen naast de cognitieve vermogens. Dat dit kunstzinnige onderwijs bijdraagt aan de cognitieve ontwikkeling van kinderen is vanuit de neurowetenschap ruimschoots aangetoond.

Binnen onze school gebruiken we het kunstzinnige ook om in de niet-kunstvakken de lesstof op een andere manier te verwerken. Dit tweede aspect van kunstzinnig onderwijs leidt voor een leerling tot een beter en persoonlijker begrip van de lesstof, omdat je je deze op een authentieke manier eigen maakt. Te denken valt aan het maken van prachtige figuren bij geschiedenis, het maken van stempels bij taal of het schilderen van een landkaart bij aardrijkskunde.

We werken vanuit het eigen curriculum. Aangeboden kunstzinnige activiteiten zijn:

- Euritmie
- Fluiten(bouw)
- Handvaardigheid (diverse technieken; boetsen aanvankelijk met bijenwas later met klei; houtbewerking)
- Handwerken (breiden; haken; borduren; vilten; weven; naaien)

² Ten tijde van schrijven is dit de methode 'de Wereld in Getallen'.

- Koor
- Lier spelen
- Schilderen
- (vorm)Tekenen
- Toneel
- Zingen en musiceren, dagelijks in de klas

Kernvakken: Wereldoriëntatie/ Burgerschap

Binnen de vrijeschool vormt wereldoriëntatie mede de grondslag van het onderwijs. In dit leergebied oriënteren leerlingen zich op zichzelf, op hoe mensen met elkaar omgaan, hoe ze problemen oplossen en hoe ze zin en betekenis geven aan hun bestaan. Leerlingen oriënteren zich op de natuurlijke (leef)omgeving en op verschijnselen die zich daarin voordoen. Leerlingen oriënteren zich ook op de wereld, dichtbij en veraf, toen en nu en maken daarbij gebruik van cultureel erfgoed. We hanteren de volgende vaklessen en aandachtsgebieden:

Wereldoriëntatie / Burgerschap op de natuur:

Heemkunde

Biologie (mens-, dier- en plantkunde)

Aardrijkskunde (natuurkundig en geografisch)

Natuurkunde

Wereldoriëntatie/ Burgerschap op cultuur en maatschappij:

Geschiedenis (waaronder geestelijke stromingen)

Maatschappelijke verhoudingen

Vreemde talen

Bevordering van sociale redzaamheid middels de regenboogtraining

Burgerschap als aparte leerlijn is in ontwikkeling, maar veel elementen uit het vrijeschoolonderwijs dragen bij aan de ontwikkeling van kinderen in het kader van burgerschap. Bij bovengenoemde vakken worden aanboddoelen afgevinkt bij de vrijeschoolleerlijnen in Parnassys. Deze aanboddoelen willen we explicieter aan het burgerschapsonderwijs koppelen (zie hoofdstuk 9: Ontwikkelthema's). Ook praktische zaken als verkeersonderwijs, kinderpostzegels, activiteiten voor goede doelen e.d. horen hierbij.

Kernvakken: Bewegingsonderwijs

We hechten veel belang aan lichamelijke beweging. Naast de gymlessen en euritmielessen (danskunst) wordt bewegen binnen diverse lessen in allerlei (coöperatieve) werkvormen geïntegreerd. Als je een evenwichtige ontwikkeling van hoofd, hart en handen wilt is bewegen vanzelfsprekend aan de orde.

Onderzoek heeft aangetoond dat meer beweging leidt tot betere scores en sneller lezen.

Behendigheids spelen (tikkertje, hinkelen, touwtjespringen) blijken een direct beroep te doen op executieve functies als werkgeheugen, zelfbeheersing en cognitieve flexibiliteit. Om het bewegen nog verder te stimuleren hebben wij de klassen 1 ingericht volgens het concept van de bewegende klas.

Voor kleuterklassen en de klassen 2 is deze opzet ook mogelijk, de keuze is aan de leerkracht.

Kernvakken: Vreemde talen

Vanaf klas 1 krijgen de kinderen vreemde talen aangeboden. In de lagere klassen wordt alleen mondeling gewerkt. Met spelletjes en liedjes worden de kinderen gestimuleerd om zich in het Engels

en eventueel een andere vreemde taal uit te drukken en vooral, om zich in te leven in het eigene van een andere taal, de specifieke kwaliteit daarvan, die met name tot uitdrukking komt in de muzikale elementen (klankrijkdom, klankplastiek en zinsmelodie).

Daarmee wordt gebruik gemaakt van het gegeven dat kinderen op jonge leeftijd heel toegankelijk zijn voor de fijnere nuances in een taal en nog heel gemakkelijk klanken kunnen nabootsen. In de hogere klassen leren de kinderen eenvoudige boekjes te lezen. Vanaf klas 4 wordt ook aandacht aan grammatica besteed.

Schematisch vakkenoverzicht

In de tabel op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van onze vakken en de methodes en toetsen die wij daarbij gebruiken.

Vak	Methodes	Toetsinstrumenten
Rekenen	'leerlijnen klas 1 t/m 6' BVS "rekenen" Getal en Ruimte	Boom LVS rekenen Periode afhankelijke toetsen na elke periode IEP eindtoets Methodetoetsen: Getal en Ruimte vinden niet verplicht plaats.
Taal	'leerlijnen klas 1 t/m 6' BVS "taal"	Periode afhankelijke toetsen aan het einde van iedere periode (klas 1-6) IEP eindtoets
Taal: Technisch lezen	'leerlijnen klas 1 t/m 6' BVS "taal" ZLKLS De Leeslijn op twee scholen Pilot: Estafette vanaf September en Veilig Leren Lezen vanaf Januari	Boom LVS Dyslectieprotocol Technisch lezentoets Boom LVS
Taal: Begrijpend lezen	Eigen leerlijn Nieuwsbegrip	Boom LVS vanaf klas 4 IEP eindtoets
Taal: Spelling	'Leerlijnen klas 1 t/m 6' BVS "Taal" ZLKLS STAAL Spelling op maat	Boom LVS Auditieve dictees ZLKLS Leerkracht afhankelijke toetsen IEP eindtoets Methodetoetsen: STAAL facultatief
Taal: Schrijven	'Leerlijnen klas 1 t/m 6' BVS ' "taal" Pennestreken	Geen toetsafname maar beoordeling naar handschrift, inzet, uitvoering en tempo.
Taal: Vertelstof	Eigen curriculum	Geen toetsafname maar beoordeling a.d.h.v. verwerking en inzet

Vreemde talen	Spelen met Engels	Leerkracht afhankelijke toetsen
Kunstzinnige vakken: Handvaardigheid	n.v.t	Geen toetsafname maar beoordeling a.d.h.v. het gemaakte product en de inzet.
Kunstzinnige vakken: Handwerken (incl fluitenbouw)	n.v.t	Geen toetsafname maar beoordeling a.d.h.v. het gemaakte product en de inzet.
Kunstzinnige vakken: Lierles	n.v.t.	Afsluiting met presentatie aan ouders waarbij behandelde technieken aan de orde moeten komen.
Kunstzinnige vakken: Muziek (incl. fluiten)	n.v.t	Geen toetsafname maar beoordeling a.d.h.v. inzet en uitvoering
Kunstzinnige vakken: Koor	n.v.t	Kooruitvoering
Kunstzinnige vakken: Schilderen	n.v.t	Geen toetsafname maar beoordeling a.d.h.v. het gemaakte product en de inzet
Kunstzinnige vakken: (vorm) Tekenen	n.v.t	Geen toetsafname maar beoordeling a.d.h.v. het gemaakte product en de inzet.
Kunstzinnige vakken: Toneel	'Leerlijnen klas 1 t/m 6' BVS "taal"	Geen toetsafname maar beoordeling a.d.v. 'het gemaakte product' en de inzet.
Wereldoriëntatie: Geschiedenis	'Leerlijnen klas 1 t/m 6' BVS "zaakvakken"	Periode afhankelijke toetsen na elke periode.
Wereldoriëntatie: Aardrijkskunde	'Leerlijnen klas 1 t/m 6' BVS "zaakvakken" Blokboeken Nederland, Europa, Wereld	Periode afhankelijke toetsen na elke periode.
Wereldoriëntatie: Natuuronderwijs	'Leerlijnen klas 1 t/m 6' BVS "zaakvakken" incl de doelen voor tuinbouw (klas 4&5)	Periode afhankelijke toetsen na elke periode
Wereldoriëntatie / Burgerschap	'Leerlijnen klas 1 t/m 6' BVS in ontwikkeling en eigen curriculum in ontwikkeling	Geen toetsafname maar beoordeling a.d.h.v. 'gemaakte product' en inzet.

Burgerschap: Verkeer	Veilig verkeer Nederland	Verkeersexamen
Bewegingsvakken: gym en euritmie, kringspelen en buitenspel	'Leerlijnen klas 1 t/m 6' BVS "motorische ontwikkeling"	Geen toetsafname maar beoordeling van de inzet.
Sociaal-emotionele ontwikkeling	Regenboogspelen Regenboogtraining klas 4	Geen toets, volgsysteem via gevoelsthermometer van de regenboogtraining Per jaar een klassenscan. Klassen 4 t/m 6 Vensters.

4.4 Zorg voor leerlingen

Gedetailleerde informatie over de zorg voor onze leerlingen is te vinden in ons ondersteuningsplan³ en het Profiel Extra Ondersteuning, van het samenwerkingsverband. Ons streven is altijd om zorg tijdelijk in te zetten en daarna, indien mogelijk, terug te schalen.

Begeleiding en Passend onderwijs

Binnen de school wordt, in het kader van het passend onderwijs, gewerkt met het handelingsgericht werken (HGW), zie hiervoor het ondersteuningsplan. Hierbij wordt aandacht besteed aan de stimulerende en belemmerende factoren en aan de onderwijsbehoeftes van de kinderen. Het HGW is een werkwijze die goed aansluit bij de vrije schoolpedagogie. Deze methodiek van denken en werken komt inmiddels naar voren in de klassenbesprekingen, de handelingsplannen en de besprekingen van kinderen in de pedagogische vergadering.

De Zeister Vrije School werkt klassikaal en sluit daarbinnen zoveel mogelijk aan op de behoefte van de individuele leerling. Een groot deel hiervan gebeurt in de klas door het gedifferentieerd aanbieden van de ontwikkelstof en de persoonlijke verwerking in de periode schriften. Doordat wij meerdere onderwijsassistenten in dienst hebben kan hier ook tijd en ruimte voor gemaakt worden in de klas. Daarnaast is er Remedial Teaching om, indien nodig, kinderen extra te begeleiden en hebben wij een apart aanbod in de vorm van een plusklas voor kinderen die extra uitdaging aankunnen. Vanaf de 4^e klas (in uitzonderlijke gevallen eerder) bestaat de mogelijkheid om OPP (ontwikkelingsperspectief) in te zetten.

Wanneer blijkt dat een leerling extra aandacht of ondersteuning nodig heeft treedt het ondersteuningsplan in werking. Dit document beschrijft alle werkprocessen die in het kader van 'ondersteuning' binnen de Zeister Vrije School gevolgd worden.

Wanneer wij de benodigde zorg niet meer binnen school kunnen opvangen, kunnen wij terugvallen op het samenwerkingsverband ZOUT, Zuid-Oost Utrecht. ZOUT ondersteunt zorg in de klas, biedt coaching en tips en hulpmiddelen/methodes. Wanneer blijkt dat een kind toch beter af zal zijn op een andere school ondersteunt het ZOUT bij het zoeken naar een geschikte school.

Samenwerkingsverband Zuid-Oost Utrecht

De Zeister Vrije School is aangesloten bij het regionaal samenwerkingsverband Zuid-Oost Utrecht (ZOUT). Dit samenwerkingsverband organiseert zorgondersteuning voor alle aangesloten scholen. In dit samenwerkingsverband zijn ook scholen voor speciaal (basis) onderwijs betrokken en wordt gezamenlijk vormgegeven aan passend onderwijs. Het ZOUT is voor de school de eerste stap naar hulp van buitenaf voor leerlingen in de scholen.

Het samenwerkingsverband ZOUT is erop gericht om de 'ondersteuning zoveel mogelijk naar de leerling te brengen' in plaats van de 'leerling naar de ondersteuning'. Zij richt daartoe een continuüm van zorgvoorzieningen in, waarbij kinderen zo optimaal mogelijk hun eigen ontwikkelingslijn kunnen doorlopen. Het volledige ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband kan worden geraadpleegd op de site www.swvzout.nl.

³ Het meest recente zorgplan is terug te vinden op www.zeistervrijeschool.nl

5 Onderwijsontwikkeling en kwaliteit

5.1 Onderwijsontwikkeling en eigenaarschappen

Onderwijsontwikkeling is belegd bij de onderwijsprofessionals. Omdat niet iedereen alles kan doen hebben we de onderwijsontwikkelingen onderverdeeld in aandachtsgebieden met eigenaren. Een eigenaar initieert, inspireert en borgt de ontwikkeling op zijn/haar domein. De eigenaar heeft het mandaat om besluiten te nemen, na uitgebreide consultatie van collega's. Door heldere afspraken zorgen we dat ontwikkelingen en besluiten transparant en zorgvuldig verlopen.

Binnen het werken met eigenaarschappen onderscheiden we twee belangrijke rollen, te weten een domeineigenaar op de eigen school en een bovenschool domeincoördinator. Deze laatste is er voor de domeinen taal, rekenen, sociale veiligheid en ICT en is verantwoordelijk voor stichtingsbrede visie- en beleidsvorming op het betreffende domein.

Uitleg en afspraken rondom het werken met eigenaarschappen zijn vastgelegd en terug te vinden op ons intranet.

5.2 Kwaliteitskaarten

Bij de Zeister Vrije School wordt gewerkt met kwaliteitskaarten. In de kwaliteitskaarten staan alle afspraken, regels en protocollen die nodig zijn om als medewerker op onze school naar behoren en op een professionele manier het werk te kunnen doen. De kwaliteitskaarten vormen de neerslag en borging van afspraken. Iedere kwaliteitskaart heeft een eigenaar (meestal de domeineigenaar), welke op de kaart vermeld staat. Deze eigenaar is verantwoordelijk voor de evaluatie en aanpassing van de kaart. Dit gebeurt minimaal jaarlijks, of eerder wanneer nodig. De geldende kwaliteitskaarten zijn terug te vinden in de Teams en intranetomgeving.

De kwaliteitskaarten vormen, samen met het schoolplan, het jaarplan en het ondersteuningsplan een samenhangend geheel dat laat zien hoe wij als school georganiseerd zijn en zorg willen dragen voor onze eigen kwaliteit.

5.3 Kwaliteitscyclus

Kwaliteitszorg strekt zich uit over een groot aantal gebieden waarbij gezorgd moet worden dat de kwaliteit geborgd is en daar waar nodig verder ontwikkeld wordt. Die gebieden zijn:

- leerstofaanbod
- onderwijstijd
- kwaliteit van lesgeven
- afstemming op onderwijsbehoeften
- begeleiding
- leerlingondersteuning
- sfeer en veiligheid in de klas/op school
- resultaten van de leerlingen
- ontwikkeling van leerlingen
- professionalisering leerkrachten

In onze school borgen we de kwaliteit door verschillende acties:

- Het schoolplan wordt in een cyclisch proces van vier jaar ontwikkeld, met input van het team.

- Om de doelstellingen uit het schoolplan concreet vorm te geven stelt iedere school een jaarplan op. Input hiervoor komt mede vanuit de verschillende domeineigenaren en domeincoördinatoren (zie H6.1)
- De organisatie van ons onderwijs is vastgelegd in kwaliteitskaarten welke jaarlijks geëvalueerd en ge-update worden.
- De jaarcyclus m.b.t. planning en evaluatie van ons onderwijs is vastgelegd in de kwaliteitskaart 'planning en evaluatie onderwijs'
- Ten behoeve van leerling ondersteuning is er een ondersteuningsplan, deze wordt jaarlijks door IB geëvalueerd
- Er wordt gebruik gemaakt van digitale leerlingdossiers, zie H5.4

5.4 Leerlingdossier

Om zicht te houden op de ontwikkelingen van de kinderen werken we met digitale leerlingdossiers. Dit heeft als hoofddoel: Het volgen van de leerlingen in hun persoonlijke, sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling. De leerkracht kan snel zicht krijgen op kinderen waar iets mee aan de hand is en kan dus sneller aandacht hieraan besteden.

Het leerlingdossier vormt een vast onderdeel van de schoolafspraken, waarmee continuïteit en eenvormigheid gegarandeerd worden.

Een goed functionerend leerlingdossier maakt de ontwikkeling van leerling, klas en school zichtbaar, zodat er kwaliteitsverbetering van onderwijs plaats vindt op microniveau (de individuele leerling), op mesoniveau (de klas en de klassenleerkracht) en op macroniveau (de school als geheel).

Het leerlingdossier omvat:

- Parnassys: omgeving voor het kwantitatieve leerlingdossier
- De Parnassys module vrijeschoolleerlijnen met de doorlopende leerlijnen vanaf kleuterklas
- Leerrijpheidsonderzoek.
- Het eersteklasonderzoek
- Methode-onafhankelijke toetsing met het systeem Boom, vastgelegd in de toetskalender en ingevoerd in Parnassys
- Analyse van de Boomtoetsen en bijbehorend groepsplan (deze staat in Teams)
- IEP doorstroomtoets
- Onderzoeksverslagen van buiten

Jaarlijks vindt er minimaal twee keer een klassenbespreking plaats tussen de intern begeleider en de klassenleerkracht(en). Hierin worden alle individuele kinderen besproken, als ook de Boom-analyses, het functioneren van de klas als geheel en het sociale klimaat. Tijdens deze gesprekken wordt snel duidelijk wat individueel of de klas mogelijk extra nodig heeft, waar dingen goed lopen of juist vastlopen. Naast deze klassenbesprekingen zijn er ook afspraken tussen de intern begeleider en de klassenleerkracht wanneer er zorgen zijn rondom de ontwikkeling en voortgang van een kind.

6 Personeelsbeleid

Wij hanteren een professionele cultuur waar iedereen gelijkwaardig is met respect voor verschillen, ieder heeft immers verschillende kwaliteiten en vermogens. Deze verschillende kwaliteiten worden erkend, besproken en waar mogelijk ingezet. Om deze cultuur te kunnen realiseren hechten we veel belang aan reflectieve ontwikkeling en een juiste attitude die onze kernwaarden reflecteert en waarbij we een voorbeeldfunctie hebben voor de leerlingen.

6.1 Werkklimaat

Professionele cultuur

Wat wij voor onze leerlingen belangrijk vinden, vraagt van de organisatie hetzelfde als wij voor onze leerlingen wensen. In een professionele cultuur is het vanzelfsprekend dat leerkrachten vragen stellen, actief meedenken, samen werken, initiatief nemen en telkens ‘iets beters’ bedenken. In onze professionele cultuur willen we uitgaan van het principe van “erkende ongelijkheid” (Alex van Emst, 1999). Als mens is iedereen gelijkwaardig, maar tussen professionals zijn er grote verschillen in kwaliteiten, eigenschappen en vaardigheden. In de professionele cultuur worden deze verschillen erkend. Mensen worden aangesproken op wat ze kunnen en er wordt besproken wat ze niet kunnen, dit doen we o.a. in de jaarlijkse POP-gesprekken.

We hechten belang aan persoonlijke en onderlinge reflectieve ontwikkeling om de professionele cultuur in stand te houden en te verdiepen. We streven er ook naar de eerder beschreven kernwaarden, te weten verantwoordelijkheid, vertrouwen en ontwikkeling, zoveel mogelijk in de attitude van de medewerkers zichtbaar en voelbaar te laten zijn.

De attitude valt verder te karakteriseren als open, reflectief en flexibel. Open, omdat we in vertrouwen elkaar tegemoet treden en elkaar op onze verantwoordelijkheden durven aanspreken. Reflectief, omdat we op zoek zijn naar verdieping van de eigen ontwikkeling en die van de kinderen. Flexibel, omdat het nemen van verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van alle partijen vraagt dat we steeds onze richting durven bijstellen naar wat er nodig is.

Pedagogisch-didactisch handelen

De leerkrachten hebben binnen de vrije school veel pedagogische vrijheid. Ze hebben de ruimte om zelf hun onderwijs en lesmateriaal vorm te geven. Dit alles uiteraard binnen de wettelijke kaders en de schoolafspraken. Het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten wordt ondersteund en verder ontwikkeld vanuit een samenhangend personeelsbeleid.

De gesprekkencyclus behelst een jaarlijks POP (Persoonlijk Ontwikkel Plan) gesprek aangevuld met, indien nodig, functionerings- en behoordelingsgesprekken. Daarnaast is er een scholingsaanbod en wordt de inzet van professionaliseringsuren en uren duurzame inzetbaarheid jaarlijks besproken. Intercollegiale consultatie speelt een belangrijke rol in zowel de functionele ontwikkeling van de individuele leerkracht als het bevorderen van een gezond pedagogisch-didactisch klimaat binnen de school.

6.2 Scholing en professionalisering

Professionalisering en bevoegdheid

Om de kwaliteit van het onderwijs op peil te houden bestaat de mogelijkheid voor alle leraren om zich op onderwijskundig gebied bij- of na te scholen. Dit op voorwaarde dat er vervanging geregeld kan worden voor hun klas of lessen.

Professionalisering vindt op verschillende manieren plaats. Voor iedereen bestaat de verplichting tot jaarlijkse studie en bijscholing. Dit is gespreksonderwerp bij de POP-gesprekken.

Er is individueel budget beschikbaar conform Cao. Daarnaast is er een jaarlijks gezamenlijk studieprogramma (de z.g. studiedagen) met verschillende thema's.

Nieuwe leerkrachten dienen (binnen afzienbare tijd) te beschikken over hun pabo diploma. Een nieuwe collega van buiten het vrijeschoolonderwijs zal daarnaast ook altijd een specialisatiecursus moeten volgen, de zogenaamde applicatiecursus, om zich het specifieke van het vrijeschoolonderwijs eigen te maken. Hierbij krijgt de nieuwe collega ook hulp van een senior-collega.

Inwerken en introductie van nieuwe leerkrachten

Om nieuwe medewerkers mee te nemen in onze professionele cultuur en te begeleiden in hun nieuwe klas organiseren we voor de eerste twee jaar senior-junior maatjes. Een leerkracht die al langer bij onze school werkt krijgt uren om een nieuwe collega in te werken op het reilen en zeilen in de school. Wanneer een collega van een ander type school komt is dit maatjestrace nog belangrijker, aangezien de nieuwe collega dan ook meegenomen moet worden in het werken vanuit de antroposofie en het vrijeschool lesplan.

De coaching en begeleiding van startende leerkrachten is toevertrouwd aan ervaren leerkrachten en/of externen. Deze komen in de klassen observeren en geven pedagogische en didactische adviezen.

Wij stimuleren mensen die een nieuwe carrière willen kiezen en via een zij-instroom traject leerkracht willen worden. Dit verrijkt onze organisatie doordat deze mensen al veel levenservaring meebrengen en het is voor ons een manier om het lerarentekort het hoofd te bieden.

6.3 Personeelsbeleid

Vernieuwing Integraal Personeelsbeleid

Regionaal is er met de samenwerkende vrijescholen een onderlegger voor een Integraal Personeelsbeleidsplan opgesteld. Dit wordt momenteel voor de Zeister Vrijeschool uitgewerkt en zal verder omschreven worden naar de nieuwe stichting. Het personeelsbeleid bevat hoofdstukken over de gesprekkencyclus, werving, selectie en aanstelling van nieuwe medewerkers, leeftijdsbewust personeelsbeleid, verzuimbeleid, taakbeleid en functiedifferentiatie.

POP, functionerings- en beoordelingscyclus

De gesprekkencyclus behelst een jaarlijks POP (Persoonlijk Ontwikkel Plan) gesprek aangevuld met, indien nodig, functionerings- en beoordelingsgesprekken. Dit laatste geldt voor collega's met een tijdelijk contract en collega's bij wie een verbetertraject loopt.

Samenstelling personeel

Het liefst hebben wij in de personeelssamenstelling een evenredige verhouding van mannen en vrouwen. Helaas blijkt dit in de praktijk niet haalbaar. Veruit het overgrote deel van onze

medewerkers is vrouwelijk. Niet omdat wij daar bewust voor kiezen, maar simpelweg omdat er veel minder mannelijke leerkrachten beschikbaar zijn.

Verder bestaat (d.d. september 2023) de directie uit 2 vrouwen en 1 man en het bestuur uit 1 man.

Arbobeleid

In 2021 is een Risico-Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) uitgevoerd en een Plan van Aanpak Arbeidsomstandigheden opgesteld. Het Arbobeleid kan op basis van deze bevindingen worden bijgesteld en uitgevoerd. Een belangrijk speerpunt daarbij is de werkdruk van leerkrachten. De werkdrukgeden worden vooral ingezet voor het aanstellen van onderwijsassistenten en het toekennen van lesvrije dagen (de zg. Administratiedagen). Een evaluatie aan het einde van elk schooljaar leert dat beide maatregelen als ondersteunend worden ervaren.

7 Communicatie en verantwoording

7.1 Oudercommunicatie

We hechten veel belang aan heldere communicatie en informatievoorziening voor ouders en belanghebbenden. Hiervoor gebruiken wij de volgende middelen:

- Oudercommunicatieplatform Parro
- Driewekelijks schoolbericht
- Oudergesprekken
- Ouderavonden
- Jaarkalender met praktische informatie (jaarboekje)
- Schoolgids
- Schoolplan
- Website

7.2 Externe contacten

De Zeister Vrije School is een zelfstandige school met drie locaties. Wij vinden het belangrijk niet op ons eigen eilandje te blijven maar een actieve relatie aan te gaan met onze omgeving. Dit doen wij door met leerlingen 'naar buiten te gaan', waarbij bijvoorbeeld gezongen wordt in bejaardentehuizen of meegedaan wordt aan de Roparun. Maar we gaan ook een actieve relatie met de omgeving aan door ouders te betrekken bij wat wij doen en door als school deel uit te maken van verschillende netwerken.

Als Zeister Vrije School maken wij actief onderdeel uit van diverse netwerken, zoals:

- ZOUT: de stichting is aangesloten bij het samenwerkingsverband Zuid-Oost Utrecht.
- Directeuren – en bestuursoverleg Zeist: overlegorganen tussen basisscholen in Zeist die gezamenlijk gesprekspartner zijn voor gemeente en andere partijen
- Directeurenoverleg gezamenlijke Vrije Scholen in de regio
- Vereniging Vrije Scholen: we zijn actief lid van dit landelijke netwerk van vrije scholen
- PO-raad
- VBS Vereniging Bijzondere Scholen

7.3 Publieke verantwoording

Onze school legt systematisch verantwoording af aan de verschillende stakeholders.

De ouders ontvangen onder andere schoolberichten en tevens geven we relevante informatie via de website van de school, in de schoolgids en de jaarlijkse ouderavond.

Het bestuur vergadert met de schoolleiders en ieder kwartaal ontvangt het bestuur een (financiële) managementrapportage. 2x per jaar wordt daarbij op basis van de Boom-toetsen een trendanalyse bijgevoegd. Jaarlijks ontvangt het bestuur een jaarplan van de scholen.

7.4 Financiële verantwoording

Onze inkomsten bestaan uit de ouderbijdragen en overheidsfinanciering. Wij nemen naast de ouderbijdrage en overheidsfinanciering geen andere materiele of geldelijke bijdragen aan wanneer die verplichtingen geven waarmee leerlingen op school of tijdens schoolactiviteiten geconfronteerd kunnen worden. Wel verhuren wij ruimtes in de school, maar alleen voor activiteiten buiten school- en BSO-tijd.

Om ons rijke onderwijs, met een breed aanbod, te kunnen financieren wordt een ruimere ouderbijdrage gevraagd dan bij de gemiddelde school. Dit is vooraf bekend bij de ouders. Dit geld wordt besteed aan onder meer dubbele bezetting bij vakken als euritmie en handenarbeid/handwerken, een pianist bij euritmie, tuinbouw, natuurlijke voeding en natuurlijke materialen.

De ouderbijdrage betreft een **vrijwillige** bijdrage. Een leerling wordt niet geweigerd of van school gestuurd als ouders/verzorgers deze bijdrage niet kunnen of willen opbrengen. Iedere leerling volgt het volledig lesaanbod, ongeacht of ouders een vrijwillige ouderbijdrage hebben geschonken. Aan de andere kant is het duidelijk dat de ouderbijdrage noodzakelijk is voor het kunnen bieden van vrijeschool onderwijs. De regeling ouderbijdrage kent een streefbedrag, ouders ontvangen hierover aan het begin van het nieuwe schooljaar post van school. Ouders verbinden zich tot betaling van het door/voor hen bepaalde bedrag, De verbintenis geldt steeds voor één schooljaar. Indien de situatie verandert (een leerling komt of vertrekt in de loop van het jaar of de financiële situatie van ouders/verzorgers wijzigt) wordt het bedrag aangepast. De ouders worden, middels de nieuwsbrief, geïnformeerd over de verantwoording en begroting van de besteding van de vrijwillige ouderbijdrage. De ouderbijdrage wordt geïnd via de applicatie 'Wiscollect'.

8 Ontwikkelthema's 2023 – 2024

8.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de thema's waar we ons het komende jaar op willen ontwikkelen. We beschrijven voor ieder ontwikkelthema de huidige situatie en onze ambitie voor eind volgend schooljaar. Daarnaast beschrijven we de stappen om te nemen om deze ontwikkeling tot stand te brengen.

#	Ontwikkelthema	Type
I	Effectieve invulling reken-oefeningen verder ontwikkelen	Onderwijsinhoudelijk
II	Nieuwe technisch-leesmethode aanschaffen en in gebruik nemen	Onderwijsinhoudelijk
III	Aandacht voor burgerschap (inclusief inclusie en diversiteit) verder ontwikkelen	Onderwijsinhoudelijk
IV	Cyclisch monitoren van- en sturen op sociaal emotionele veiligheid verder ontwikkelen	Onderwijsinhoudelijk
V	Handelingsgericht-/ Cyclische werken verder invoeren	Onderwijsinhoudelijk
VI	Nieuw leerlingvolgsysteem (Boom) invoeren	Onderwijsinhoudelijk
VII	Onderwijsontwikkeling aan de hand van eigenaarschappen verder ontwikkelen	Organisatorisch
VIII	Toekomstbestendige organisatievorm ontwikkelen en invoeren	Organisatorisch
IX	Nieuwe huisvesting Bergweg ontwerpen en realiseren	Organisatorisch

8.2 Ontwikkelthema I: Effectieve invulling oefeningen rekenen verder ontwikkelen

Situatie: Op dit moment hanteren we minimaal drie rekenoefeningen per klas per week. De lesstof tijdens deze oefeningen sluit nog niet in alle gevallen optimaal aan op het periodeonderwijs. Daarnaast is de vorm van het onderwijs niet altijd zo effectief als mogelijk, waardoor de onderwijstijd niet in alle gevallen optimaal wordt benut.

Ambitie: Aan het eind van het jaar werken we eenduidig aan rekenstof in de oefeningen, waarbij de invulling van de oefeningen aansluit op het periodeonderwijs en de vorm zo effectief mogelijk is, waardoor de onderwijstijd optimaal wordt ingezet.

Stappen om te nemen:

- Ontwikkelen verbeterplan met betrekking tot het rekenonderwijs tijdens de oefeningen
- Organiseren twee studiemiddagen om verbeterplan door te nemen en concreet te oefenen met de invulling
- Lesbezoeken met coaching van de rekenspecialist

8.3 Ontwikkelthema II: Nieuwe technisch-leesmethode aanschaffen en in gebruik nemen

Situatie: Op dit moment gebruiken we materialen van Leeslijn voor de ondersteuning van het technisch leesonderwijs. Deze materialen zijn echter verouderd. Ook hebben we door de groei van de school, met name op de Bergweg, te weinig materialen om voor ieder kind effectief in te zetten. Dit doet een groot beroep op de kennis, kunde en tijd van de leerkrachten om zelf materialen te verzamelen en op een juiste manier in te zetten. Bij met name onervaren leerkrachten leidt dit tot mindere kwaliteit van het onderwijs.

Ambitie: Aan het eind van het jaar hebben we een nieuwe technisch-leesmethode in de klas ingevoerd met voldoende materiaal. Met deze nieuwe methode zijn ook startende leerkrachten goed in staat de ontwikkeling van de kinderen te faciliteren en monitoren.

Stappen om te nemen:

- Aanschaf Estafette materialen voor klas 2, 3, 4 (pilot Bergweg) zodat deze vanaf september 2023 in gebruik genomen kunnen worden. Opstellen en uitleggen werkbeschrijving voor de leerkrachten met een beschrijving hoe deze materialen effectief in te zetten in de klas.
- Aanschaf Veilig Leren Lezen materialen voor klas 1 (pilot Bergweg) zodat deze vanaf januari in gebruik genomen kunnen worden. Opstellen en uitleggen werkbeschrijving voor de leerkrachten met een beschrijving hoe deze materialen effectief in te zetten in de klas.

8.4 Ontwikkelthema III: Aandacht voor burgerschap (incl. inclusie en diversiteit) verder ontwikkelen

Situatie: Veel elementen in het vrijeschoolonderwijs dragen bij aan de ontwikkeling van kinderen in het kader van burgerschap. Deze elementen worden echter nog niet bewust ingezet als onderdeel van een leerlijn burgerschap. Hierdoor wordt niet eenduidig gestuurd op het behalen van burgerschapsdoelen, zoals het opdoen en kunnen inzetten van de basiswaarden. Het bijbrengen van deze basiswaarden zit vanuit de pedagogische visie meer impliciet in ons onderwijs verwerkt en iedere leerkracht geeft daar zijn eigen invulling aan. Afgelopen jaar hebben we een beleidsstuk ontwikkeld waarin we onze visie op burgerschap verwoorden en beschrijven hoe burgerschap aan bod komt in de verschillende elementen van ons onderwijs.

Ambitie: Aan het eind van het schooljaar zijn leerkrachten meer bewust hoe de verschillende elementen van het vrijeschoolonderwijs bijdragen aan de ontwikkeldoelen op het gebied van burgerschap. Hierdoor kunnen met name startende leerkrachten doelgerichter inzetten op het ontwikkelen van de burgerschapsdoelen.

Stappen om te nemen:

- Organiseren studiedag om onze visie op burgerschap te bespreken en in te gaan op hoe deze visie terug komt in de verschillende elementen van ons onderwijs.
- Organiseren twee pedagogische vergaderingen om per locatie te verdiepen op hoe de verschillende onderwijselementen bijdragen aan het ontwikkelen van de basiswaarden bij onze leerlingen

8.5 Ontwikkelthema IV: Cyclisch monitoren van- en sturen op sociaal emotionele veiligheid verder ontwikkelen

Situatie: Voor het monitoren van- en sturen op de sociaal emotionele veiligheid van leerlingen zetten we vragenlijsten en activiteiten in. Op dit moment worden deze vragenlijsten en activiteiten nog niet allemaal eenduidig en cyclisch ingezet en worden er binnen de teams nog geen bewuste gesprekken over gevoerd.

Ambitie: Aan het eind van het schooljaar hebben we een cyclisch proces ingevoerd waarmee we in staat zijn de sociaal-emotionele veiligheid van de leerling eenduidig te monitoren en bij te sturen (zie verbeterplan sociale veiligheid voor de stappen in dit proces)

Stappen om te nemen:

- Bevestigen eigenaarschap sociale veiligheid per school inclusief voldoende ruimte om verbeterplan in te voeren. Vinden van een alternatieve bezetting als de huidige eigenaar niet voldoende ruimte heeft.
- Bespreken verbeterplan en te nemen stappen in teams op school, door eigenaar sociale veiligheid en IB'er. Daarbij uitleg geven van hoe de analysemethoden (klassenscan en veiligheidstermometer) en werkvormen (Regenboogspellen) ingezet dienen te worden.
- Starten inzetten van het verbeterplan (1^e stap: invullen en bespreken klassenscan tijdens pedagogische vergadering aan het begin van het jaar) en voortgang van de stappen monitoren.

8.6 Ontwikkelthema V: Handelingsgericht-/ cyclisch werken verder invoeren

Situatie: We hebben onze visie op cyclisch werken verder ontwikkeld en verwerkt in een kwaliteitskaart. Op de verschillende scholen is afgelopen jaar een start gemaakt met de inzet hiervan.

Ambitie: Een helder en transparant proces van cyclisch/handelingsgericht werken, dat ons als school helpt de kinderen goed te volgen in hun ontwikkeling en om intern en extern het goede gesprek hierover te voeren. Daarbij is het doel dat dit proces ondersteunend is aan de activiteiten van de leerkrachten en zo efficiënt mogelijk ingezet kan worden. Als een volgende stap willen we deze cyclus ook inzetten om met de teams op de scholen gezamenlijk trendanalyses te bespreken en op basis daarvan onderwijs- en teamontwikkelpunten te definiëren. In de jaarplanning wordt alvast ruimte gereserveerd om aan deze ontwikkelpunten te werken.

Stappen om te nemen:

- Delen van planning met beknopt overzicht van wat op welk moment verwacht wordt van de leerkrachten.
- Studiedagen rondom handelingsgericht werken

8.7 Ontwikkelthema VI: Nieuw leerlingvolgsysteem (Boom) invoeren

Situatie: Op dit moment gebruiken we het Cito Leerlingvolgsysteem voor klas 1 t/m 6. Cito stapt echter over op digitaal toetsen, waarmee het Cito leerling volgsysteem (LOVS) zoals we dat nu gebruiken vervalt. We hebben besloten over te stappen op het Boom leerlingvolgsysteem. Dit vraagt aanschaf van en inwerken op andere toetsen voor rekenen, spelling, technisch- en begrijpend lezen.

Ambitie: Aan het einde van het schooljaar hebben we een soepele overgang gemaakt naar het Boom leerlingvolgsysteem. Leerkrachten zetten de toetsen in zoals bedoeld, de informatie wordt opgeslagen in Parnassys en de uitkomsten kunnen helder worden geanalyseerd en gecommuniceerd.

Stappen om te nemen:

- Definitieve bevestiging aanschaf Boom LOVS.
- Toetsorganisatie en planning bevestigen en communiceren.
- Technische implementatie en koppeling (+ test of dit werkt).
- Informatiebijeenkomst inclusief knoppencursus per locatie.
- Start gebruik Boom toetsen. Evaluatie na afloop van de eerste toetsperiode en aanpassingen waar nodig.

8.8 Ontwikkelthema VII: Onderwijsontwikkeling aan de hand van werken met eigenaarschappen verder invoeren

Situatie: In het schooljaar 2021 – 2022 zijn we gestart met het proces om onze onderwijsontwikkeling te organiseren aan de hand van eigenaarschappen (zie presentatie: ‘werken met eigenaarschappen op de Zeister Vrije School’ op intranet). Afgelopen schooljaar hebben we hier een volgende stap in gezet, door de manier van organisatie (rollen, verantwoordelijkheden, proces en uitgangspunten) verder te verduidelijken. Daarnaast hebben we met de teams als geheel, en bovenschoolse domein coördinatoren in het specifiek, verder besproken wat het van ons vraagt om hier effectief mee aan de slag te gaan. We zien dat het op een aantal domeinen lukt om deze manier van werken goed in te zetten. Op andere domeinen komt het nog niet van de grond zoals we willen. Een volgende stap in dit proces is om duidelijke focus voor ontwikkeldomeinen aan te geven (zie de onderwerpen in dit plan) en deze te beleggen bij onderwijsprofessionals die ruimte hebben om dit in te vullen.

Ambitie: Aan het eind van het jaar hebben we een volgende stap gezet in het proces om onze onderwijsontwikkeling te organiseren aan de hand van eigenaarschappen. Het is helder bij de leden van de teams hoe we dit organiseren (rollen, verantwoordelijkheden, proces en uitgangspunten). Daarnaast hebben we een duidelijke focus mbt aan welke ontwikkelthema's we willen werken en zijn

deze belegd bij de onderwijsprofessionals die voldoende ruimte hebben om hier invulling aan te geven. Dit betekent dat ook de vacatures voor bovenschoolse domeincoördinatoren en eigenaarschappen op thema's met prioriteit zijn ingevuld. Op alle domeinen zijn de benodigde stappen gezet in onderwijsontwikkeling

Stappen om te nemen:

- Organiseren van drie bijeenkomsten met de bovenschoolse domeincoördinatoren om de praktische invulling van hun rol uit te diepen.
- Organiseren van twee bijeenkomsten met de teams van de drie scholen om praktisch aan de slag te gaan met verbeterplannen.
- Onderwijsontwikkeling op de verschillende domeinen inbrengen in de (pedagogische) vergaderingen.
- Actief eigenaren helpen in het nemen van hun rol en het volgen van het proces

8.9 Ontwikkelthema VII: Toekomstbestendige organisatievorm ontwikkelen en invoeren

Situatie: Per 1 januari 2023 zijn we een fusietraject gestart met Vrijescholen Midden-Nederland. Reden voor deze fusie is om een professioneel en kundig schoolbestuur en Raad van Toezicht, die voldoen aan de eisen vanuit de Inspectie en aan de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs, voor de stichting te kunnen bekostigen. Daarnaast levert de fusie aanvullende voordelen op het gebied van kennisuitwisseling en kostenefficiëntie, waardoor bijvoorbeeld meer mogelijkheden ontstaan voor leerlingenzorg. Doel is om per 1 januari 2024 de fusie wettelijk te effectueren. Vanaf dat moment zal de samenwerking op schoolniveau ook vorm krijgen.

Ambitie: De fusie is afgerond en wettelijk vastgesteld. De governance structuur is duidelijk en de belangrijkste rollen (RvT, Bestuur, GMR) zijn ingevuld. Het kader voor samenwerking (wat gebeurt op stichtingsniveau en wat op schoolniveau) is helder en de samenwerking op schoolniveau is opgestart.

Stappen om te nemen:

- Afronden due diligence tussen de twee betrokken stichtingen.
- Finaliseren Fusie Effect Rapportage.
- Definitief besluit fusie.
- Juridische samenvoeging.
- Invullen RvT, bestuur en GMR rollen.
- Start samenwerking.

8.10 Ontwikkelthema VIII: Nieuwe huisvesting (Bergweg) ontwikkelen en aanbesteden

Situatie: In 2017 is de derde school van de Zeister Vrije School op de Bergweg geopend. Het was de intentie dat de school slechts 2 á 3 jaar in dit pand gehuisvest zou zijn en daarna zou verhuizen naar een nieuw schoolgebouw aan de Renesselaan. Dit ontwikkeltraject duurt veel langer dan verwacht, waarbij we afgelopen jaar opnieuw hebben moeten starten met het creëren van een ontwerp dat past binnen het bestemmingsplan, past binnen het door de gemeente gestelde budget en dat voldoet aan onze wensen en eisen. Inmiddels hebben we een ontwerp dat voldoet aan onze wensen en eisen en waarvan we verwachten dat deze voldoet aan het bestemmingsplan.

Ambitie: De aanbesteding aan de aannemer voor de realisatie van het pand is afgerond.

Stappen om te nemen:

- Doorlopen van het voorverzoek bij de gemeente om te bepalen of het ontwerp voldoet aan alle gestelde eisen.
- Doorrekenen ontwerp door kostendeskundige om te bepalen of het ontwerp binnen het gestelde budget gerealiseerd kan worden.
- Informeren buurtbewoners en afstemmen over eventuele zorgen.
- Verdere detaillering invulling ruimtes.

- Indienen en afronden definitieve aanvraag.
- Starten aanbesteding.